

Projekt gimnazjalny

„Z ekologią za pan brat”

Rośliny chronione w Polsce

przygotował

Tomasz Lamla kl. IIa

Zespół Szkół nr 39 w Zabrze, rok 2012/13

Rośliny chronione w Polsce

Gatunek chroniony to, gatunek roślin, grzybów lub zwierzęcia objęty prawną opieką państwa (ochroną gatunkową). Za jego niszczenie, zrywanie, wykopywanie, zabijanie i tym podobne działania szkodliwe dla jego przedstawicieli przewiduje się określone kary.

GRAŻEL ŻÓŁTY

RODZINA: Grzybieniowate

Kłacze bardzo długie, czołgające się, o średnicy do 8 cm, na przekroju poprzecznym eliptyczne. Na górnej powierzchni pokryte jest bliznami po starych, opadłych liściach.

Liście pływające o długim ogonku, skórzaste, owalne o długości ok. 30 cm, z głęboko wyciętą nasadą. Mają kolor od zielonego do brunatnawego.

Kwiaty żółte, duże (średnica 4-6 cm), silnie pachnące (zapach podobny do zapachu jabłek), z licznymi płatkami korony i 5 działkami kielicha.

SIEDLIŚKO: Wodne zbiorniki stojące lub wolno płynące - stawy, przybrzeżne strefy jezior, starorzecza, zakola rzek i rzeki o wolnym nurcie.

GRZYBIEŃ BIAŁY

RODZINA: Grzybieniowate

Liście nawodne - skórzaste, okrągławe, o nasadzie sercowatej, błyszczące; pod wodą zwinięte.

Kwiaty duże, szeroko otwarte, o słabym, przyjemnym zapachu, znamiona żółte.

SIEDLISKO: Wody stojące: stawy, zaciszne miejsca jezior.

OKRES KWITNIENIA: Czerwiec - wrzesień.

WYSOKOŚĆ: Zależnie od głębokości.

WŁASNOŚCI TRUJĄCE: zawiera lekko trujące alkaloidy.

MIECZYK BŁOTNY

RODZINA: Kosaćcowate

Łodyga pojedyncza, prosta.

Liście pochwiaste, mieczowate. Resztki pochew liściowych, otulających bulwę, o nerwach grubych, luźnych, splecionych w sieć szeroko oczkową.

Kwiaty - kwiatostan groniasty, luźny 2-5 kwiatowy. Kwiaty różowe, później fioletowe, grzbieciste, nieodróżnicowane na kielich i koronę.

SIEDLIKO: Wilgotne łąki.

OKRES KWITNIENIA: Czerwiec - lipiec.

WYSOKOŚĆ: 60 - 80 cm

MIŁEK WIOSENNY

RODZINA: Jaskrowate

Łodyga bruzdowana, wyprostowana, u dołu z brązowymi łuskami.

Liście odziomkowe i na dolnej części łodygi brunatne, łuskowate i krótkie, pozostałe liście wielokrotnie pierzaste, podzielone na wąskie łatki.

Kwiaty na szczycie łodygi wierzchołkowy kwiat o średnicy 4-7 cm. Pięć działek kielicha miętko owłosionych, jajowatych. Płatki (w liczbie 10-20) złotożółte.

SIEDLISKO: Na Wyżynie Lubelskiej i w Małopolsce.

OKRES KWITNIENIA: Marzec - maj.

DŁUGOSZ KRÓLEWSKI

KLASA: Paprocie

Pokrój - wysokość 50-160 cm, roślina z podziemnym, rozgałęzionym kłączem, z którego co roku wyrasta wiele pionowo rozwiniętych liści.

Liście po rozwinięciu są nagie, skórzaste, cienkie i prześwitujące. Blaszka liściowa jest owalna lub podłużnie jajowata. Poza liśćmi asymilacyjnymi wykształcają się też liście podzielone na część asymilującą i część służącą rozmnażaniu.

SIEDLISKO: Rośnie w olsach, zaroślach wierzbowych, na torfowiskach, w podmokłych, cienistych lasach.

BABKA PIERZASTA

RODZINA: Babkowate

Głębik wzniesiony lub podnoszący się, górą silnie owłosiony, obły i bez bruzd.

Liście - wyłącznie liście odziomkowe skupione w różyczkę, o charakterystycznie pierzasto podzielonej blaszce. Rzadko tylko zdarzają się okazy o niepodzielonej, a tylko grubo piłkowanej blaszce.

Kwiaty zebrane w walcowaty kłos. Kwiaty białe lub różowawe, przysadki jajowate o zaokrąglonych końcach, rurka korony owłosiona.

SIEDLISKO: Słone, nadmorskie łąki.

OKRES KWITNIENIA: Czerwiec - wrzesień.

ORLIK POSPOLITY

RODZINA: Jaskrowate

Łodyga wzniesiona, owłosiona.

Liście podwójnie trójścięzne, na długich ogonkach lub trój wrębne, brzegiem karbowane.

Kwiaty fioletowe, (bardzo rzadko w naturze białe lub różowe) osadzone są na długich szypułkach, z właściwą dla orlików hakowato zagiętą ostrogą. Okwiat złożony z pięciu części bezostrogowych i pięciu zaopatrzonych w ostrogi.

SIEDLISKO: Widne lasy liściaste i niezbyt wilgotne zarośla.

OKRES KWITNIENIA: Maj - lipiec.

PAPROTNIK KOLCZYSTY

RODZINA: Nasięźrzałowe

Liście zimozielone, lśniące, skórzaste, sztywne, długie do 100 cm, wyrastające z grubszego kłacza. Blaszki liściowe podwójnie pierzaste, o odcinkach drugiego rzędu kolczasto ząbkowanych skośnie wyrastających.

Zarodniki wytwarzane są od lipca do sierpnia. Mają ciemnobrunatny kolor i po dojrzewaniu są wyrzucane przez wysychającą i pękającą ściankę zarodni.

SIEDLIKO: Rośnie w półcienistych wąwozach, często skalistych, przeważnie w buczynach. głównie w górach.

PRZYTULIA WONNA

RODZINA: Marzanowate

Łodyga podnosząca się, wątlą, naga, czterokanciasta.

Liście wyrastają w okółkach, po 6-9. Są siedzące z przylistkami, ciemnozielone, lancetowatego kształtu, z szorstkimi brzegami.

Kwiaty - na szczycie łodyg w baldachogronach wyrastają nieliczne, drobne kwiaty na krótkich szypułkach. Kwiatostany są z podsadkami, lub bez.

SIEDLIKO: Cieniste, lasy, zarośla.

Roślina trująca, zawiera kumarynę.

SKRZYP OLBRZYMI

RODZINA: Skrzypowate

Łodyga pędy zarodniowe osiągają do 25 cm (rzadko 50 cm) wysokości, podczas gdy pędy płonne do 120 cm wysokości. Pędy zarodniowe są żółtawo-brązowe, białawe lub bladozielone, o średnicy do 15 mm. Na pędzie podzielone gęsto na ok. 12 węzłów, z których wyrastają pochwy liściowe.

Liście - na pędach płonnych liście w liczbie 20-40 zrosnięte w pochwy liściowe osiągają do 4 cm długości. Pochwy te w dolnej części łodygi przylegają do niej, w górnej - są lejkowato rozszerzone. Pochwy są pokryte płaskimi żeberkami oddzielonymi wąskimi rowkami o wyraźnych, ostrych krawędziach

SIEDLISKO: Rośnie w lasach łęgowych, zwłaszcza na źródłiskach, także w wilgotnych zaroślach i nad brzegami rzek.

ŹRÓDŁO

Google:

http://anczewski.w.interia.pl/paprotniki.html#skrzyp_olbrzymi